

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Διευθύνουσα:
Αναστασία Χριστοφίδου, Ερευνήτρια Α' βαθμίδας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΟΡΑΜΑ

Ολοκληρωμένο ψηφιακό περιβάλλον εποπτείας και παρακολούθησης Νεολογισμών

Επέκταση του Σώματος Κειμένων Εποπτείας Νεολογισμών Δημοσιογραφικού λόγου

Ψηφιακό /δυναμικό / ανατροδοφotούμενο Λεξικό νεολογισμών

Μελέτη δυναμικής μορφοσημασιολογίας της Ελληνικής

Ψηφιακός Θησαυρός Επιστημονικής Ορολογίας

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

- Συγκρότηση Αρχείου Νεολογισμών με (α) συστηματική αποδελτίωση του Τύπου βάσει κριτηρίων (β) περιγραφή και γλωσσικός έλεγχος των ελληνογενών και των ξενόγλωσσων νεολογισμών με προτάσεις για την αντικατάσταση, όπου κρίνεται απαραίτητο.
- Δημιουργία Αρχείου Επιστημονικής Ορολογίας κατά Επιστήμες και η καθιέρωση Ελληνικής Επιστημονικής Ορολογίας με απόδοση όρων για νέους επιστημονικούς κλάδους, σύμφωνα με τις ανάγκες των ίδιων των επιστημόνων για ονοματοδοσία ή και οριοθέτηση του αναδυόμενου επιστημονικού λεξιλογίου.
- Δημοσίευση ερευνών σχετικά με τις γλωσσικές τάσεις στη δομή και τη λειτουργία των νέων όρων, των επισημάνσεων χρήσης για τον γραπτό και τον προφορικό λόγο και γενικότερα των προτάσεων του Κέντρου, στο περιοδικό του, *το Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών*.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

- Η Μελέτη του φαινομένου της νεολογίας και συγκεκριμένα η συλλογή, τεκμηρίωση και ο γλωσσικός έλεγχος των νεολογισμών της Νεοελληνικής Κοινής π.χ. **υπερτουρισμός, δικαιωτισμός, δικαιωτιστής, φυλομετάβαση, πολυκρίση**
- Καταγραφή ξένων όρων που εισέρχονται στην Ελληνική (ξενόγλωσσοι νεολογισμοί), πρόταση αντικατάστασής τους με ισοδύναμους ελληνικούς, όπου κρίνεται απαραίτητο και εφόσον η γλωσσική χρήση δεν τους έχει ήδη καθιερώσει, π.χ. **biohacking** (→ βιοπαρείσφρηση), **chatbot** (→ ρομπότ-συνομιλητής), **posthuman** (→ μετάνθρωπος/μετανθρωπικός) **transmigrant** (→ διαμετανάστης) κ.ά.

- Γενικότερη μέριμνα για την καλλιέργεια της Ελληνικής, με παρεμβάσεις για τη γλωσσική χρήση προς την ερευνητική κοινότητα και την ελληνική κοινωνία: το Κέντρο καθιέρωσε επίσημα την απόδοση του euro ως **ευρώ** και όχι **εύρο**
- Διατύπωση στην ελληνική γλώσσα επιστημονικών όρων των νέων επιστημονικών κλάδων σύμφωνα με νέα δεδομένα των Επιστημών, π.χ. *Ορολογία Ολυμπιακών Αθλημάτων, Ενεργειακής Τεχνολογίας, Υπολογιστικής Γλωσσολογίας κ.ά*

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Εφορευτική Επιτροπή

- Πρόεδρος: Χρ. Χαραλαμπάκης
- Τακτικά Μέλη: Εμμανουήλ Ρούκουνας (έως 2023),
Αντώνιος Ρεγκάκος, Μιχαήλ Τιβέριος, Θεόδωρος
Παπαγγελής, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης
- Αναπληρωματικά Μέλη: Κωνσταντίνος Βαγενάς, Βασίλειος
Ράπανος

Διεύθυνση

- Επόπτης: Θεόδωρος Παπαγγελής
- Διευθύνουσα: Δρ Αναστασία Χριστοφίδου

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Ερευνητικό Προσωπικό

- Α Βαθίδα: 1
- Γ Βαθίδα: 1 (έως 6/2023)

Ανάγκες για Πρόσθετο Προσωπικό

- Α Βαθίδα: 0
- Β Βαθίδα: 1
- Γ Βαθίδα: 3

Συνεργάτες

- Με Σύμβαση/Συμβάσεις: 1
- Εξωτερικοί Συνεργάτες: 1
- Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί: 1

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ | ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ

Επιστημονικά Πεδία Κέντρου

- Νεολογία / Επιστημονική Ορολογία
- Λεξικολογία / Ηλ. Λεξικογραφία
- Μορφολογία / Μορφοσημασιολογία
- Γλωσσική αλλαγή
- Υπολογιστική γλωσσολογία / Corpora
- Κειμενογλωσσολογία

Διεθνείς Συνεργασίες

- Austrian Academy of Sciences
- University of Vienna

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

- **AUSTRIAN ACADEMY OF SCIENCES & UNIVERSITY OF VIENNA**

(Oesterreichische Akademie der Wissenschaften – Universitaet Wien)

Μακροχρόνια συνεργασία από το 1994 στο Διεθνές Ερευνητικό Πρόγραμμα Προ- και Πρωτομορφολογίας (υπ. ακαδημαϊκός W.U. Dressler): Τομέας Κατάκτησης Μορφολογίας (βλ. κοινή δημοσίευση 2023)

- **ΕΚΠΑ**

Διδασκαλία Γλωσσολογικών μαθημάτων σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα (ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ):

Χριστοφίδου Αν., διευθύνουσα

Πρακτικές ασκήσεις φοιτητών σε συνεργασία με Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ

- **Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο** (καθηγητής Ηρ. Βαρλάμης):

Μακροχρόνια συνεργασία για το Ερευνητικό πρόγραμμα Νεοδημία – υποστήριξη σε ανάγκες ψηφιακού προγραμματισμού και περιβάλλοντος) • Εξειδικευμένη Υποστήριξη στον Crawler και τη Βάση Δεδομένων του ΚΕΕΟΝ • Πρακτικές ασκήσεις φοιτητών

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ (2)

- **Πανεπιστήμιο Πατρών:** Πρακτικές Ασκήσεις φοιτητών
- **ΟΠΑ** (καθηγητής Π. Κωνσταντόπουλος):
Οντολογία Ενεργειακής ορολογίας και διαδικτυακή διαχείριση μέσω ορολογικών θησαυρών.
Οι εφαρμογές ενσωματώθηκαν στην υποδομή του ΚΕΕΟΝ και οργανώνεται σε πρότυπο ψηφιακής οντολογίας η ορολογία Ενεργειακής Τεχνολογίας. Πρακτικές ασκήσεις φοιτητών
- **ΕΛΕΤΟ (Επιστημονικός Φορέας Ορολογίας) και ΕΔΟ:** Μακροχρόνια συνεργασία με συμμετοχή της διευθύνουσας Α. Χριστοφίδου σε **Διευρωπαϊκές Επιστημονικές Επιτροπές Ορολογίας** και συνέδρια.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Χρηματοδοτούμενα

- Αριθμός ενεργών Προγραμμάτων: 2
- Αριθμός Εμπλεκόμενων Ερευνητών/τριών Κέντρου: 2
- Αριθμός Συνεργαζόμενων Φορέων: 3
- Συνολικός Προϋπολογισμός Προγραμμάτων: 308.000
- Overhead υπέρ της Επιτροπής Ερευνών: 15%
- Ύψος χρηματοδότησης ΚΕΕΟΝ: 40.000

Μη χρηματοδοτούμενα

- Συστηματική ημι-αυτόματη ανίχνευση, συλλογή, τεκμηρίωση νεολογισμών (ελληνογενών και ξενόγλωσσων) και ορολογίας
- Συστηματική ταξινόμηση κειμένων εμφάνισης νεολογισμών
- Βάση βιβλιογραφίας Πολυλεκτικών Εκφράσεων εν εξελίξει (Mendeley)

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Χρηματοδοτούμενα)

Αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού περιβάλλοντος του προγράμματος του ΚΕΕΟΝ «Νεοδημία» - Φάση Β (Δημόσιες Επενδύσεις)

- Προϋπολογισμός και διάρκεια: 10.000 / 1 έτος
- Αναβάθμιση του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος του Κέντρου (ΝΕΟΔΗΜΙΑ), με ενσωμάτωση προηγμένων υπολογιστικών τεχνικών στην ημιαυτόματη καταγραφή δεδομένων από μεγάλες συλλογές κειμένων δημοσιογραφικού λόγου
- Ανάπτυξη και ολοκλήρωση αυτόματης θεματικής κειμενικής ταξινόμησης βάσει **Τεχνητής Νοημοσύνης** (μηχανική μάθηση για τα κείμενα εμφάνισης νεολογισμών, καθώς και στην απρόσκοπτη αυτόματη συλλογή / καταγραφή δεδομένων
- Παρουσίαση αποτελεσμάτων σε Διεθνές Συνέδριο, ICGL Δεκ. 2023

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

- **ΕΛΙΔΕΚ**

Σε συνεργασία με το **Παν. Πελοποννήσου** και τον **ΕΚΕΦΕ Δημόκριτο** εγκρίθηκε διετές πρόγραμμα ΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ: **Θυμέλη: Ένα Δυναμικό Πολυμεσικό Λεξικό Ανοικτής Πρόσβασης για τις Παραστατικές Τέχνες** [*Thymele: An Open-access Dynamic Multimedia Dictionary of the Performing Arts*] (**298.000 ευρώ**).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Χρηματοδοτούμενα)

Προτάσεις προς χρηματοδότηση:

Ι. Πρόταση ερευνητικού προγράμματος του ΚΕΕΟΝ με τίτλο:
Αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού Περιβάλλοντος ΝΕΟΔΗΜΙΑ. Φάση Γ'

Αφορά στην αναγκαία συνεχή αναβάθμιση της ακρίβειας και αποτελεσματικότητας του Ηλεκτρονικού Προγράμματος ανίχνευσης και παρακολούθησης νεολογισμών και ορολογίας *Νεοδημία*, καθώς και του Σώματος Εποπτείας Νεολογισμών (ΣΕΝ) του Κέντρου και διασύνδεσή τους.

Κύρια ζητούμενα: Επικαιροποίηση και αναβάθμιση του εργαλείου αυτόματης ταξινόμησης κειμένων. Επικαιροποίηση και αναβάθμιση του εργαλείου αυτόματου εντοπισμού νεολογισμών, αυτόματη αρχειοθέτηση και αποθήκευση των δεδομένων.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (Χρηματοδοτούμενα)

II. Προτάσεις: συνεργασία με *Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας*

- **Οι λέξεις του μήνα**
(υπό έγκριση)

Εκμεταλλευόμενοι τη γοητεία των νεοφανών λέξεων, σκοπεύουμε να φέρουμε σε αλληλεπίδραση τους φυσικούς ομιλητές με επίσημους γλωσσικούς φορείς (ΚΕΓ/ΚΕΕΟΝ) προκαλώντας μια πιο συνειδητή ενασχόληση με τη γλώσσα. Προτείνουμε καθιέρωση σχημάτων πληθοπορισμού (με μέσα κοινωνικής δικτύωσης), α) για την αλίευση νεολογισμών από διάφορους γλωσσικούς τομείς και διάφορα υφολογικά επίπεδα, β) για προτάσεις ελληνικής απόδοσης νεοεισερχόμενων ξενόγλωσσων όρων και λέξεων, κ.ά.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Peer-Reviewed Journals

- Αριθμός Δημοσιεύσεων :4
- Ονόματα Περιοδικών και αντίστοιχα Impact Factors: *Italian Journal of linguistics* (0.440) // *Lingua* (0.915), *Frontiers in Digital health* (0.624)

Conference Proceedings

- Αριθμός Δημοσιεύσεων : 2

Λοιπές Δημοσιεύσεις

- Αριθμός Δημοσιεύσεων: 1 λήμμα διεθνούς εγκυκλοπαίδειας Οίκου Brill

Morphological blind-alley developments as a theoretical challenge to both usage-based and nativist acquisition models

Wolfgang U. Dressler,^a Anastasia Christofidou,^b Natalia Gagarina,^c Katharina Korecky-Kröll,^a Marianne Kilani-Schoch^d

^aDept. of Linguistics, University of Vienna & Austrian Centre for Digital Humanities, Austrian Academy of Sciences, Vienna, Austria <wolfgang.dressler@univie.ac.at> <katharina.korecky-kroell@univie.ac.at>

^bResearch Center for Scientific Terms and Neologisms, Academy of Athens & Pedagogical Department, University of Athens, Athens, Greece <christo@academyofathens.gr>

^cLeibniz-Zentrum Allgemeine Sprachwissenschaft, Berlin, Germany <gagarina@leibniz-zas.de>

^dSection des sciences du langage et de l'information & École de français langue étrangère, Université de Lausanne, Lausanne, Switzerland <marianne.kilanischoch@unil.ch>

In this paper we want to challenge two leading acquisitionist approaches or model types, namely usage-based and nativist models, and argue in favour of a constructivist model of autopoiesis. Our area of investigation is morphology in its major components inflection, derivation and compounding. The data are longitudinal production data of everyday mother-child interactions. First, we formulate a general challenge to usage-based approaches. We then sketch our general account in terms of Natural Morphology and claim that this account cannot be transformed into, or be substituted by, an existing nativist account based on published claims about Universal Grammar. We end by discussing in detail the nine phenomena observed in early Greek, German, French and Russian acquisition data and give an account in terms of self-organisation and Natural Morphology.

Wolfgang U. Dressler, Anastasia Christofidou, Natalia Gagarina, Katharina Korecky-Kröll, Marianne Kilani-Schoch (2023) “Blind Alley Developments (BADs): in defence of our approach”. In *Italian Journal of Linguistics*, vol.35, 2, pp 231-38

Θεωρητικό άρθρο σε διεθνές περιοδικό βασισμένο σε πολύχρονες μελέτες καταγραφής κατάκτησης λόγου - Αντιπαρατίθεται με ισχυρά θεωρητικά μοντέλα προτείνοντας βάσει ευρημάτων μια μη μηχανιστική, μη γενετιστική αλλά γνωσιακή διαδικασία κατάκτησης λόγου

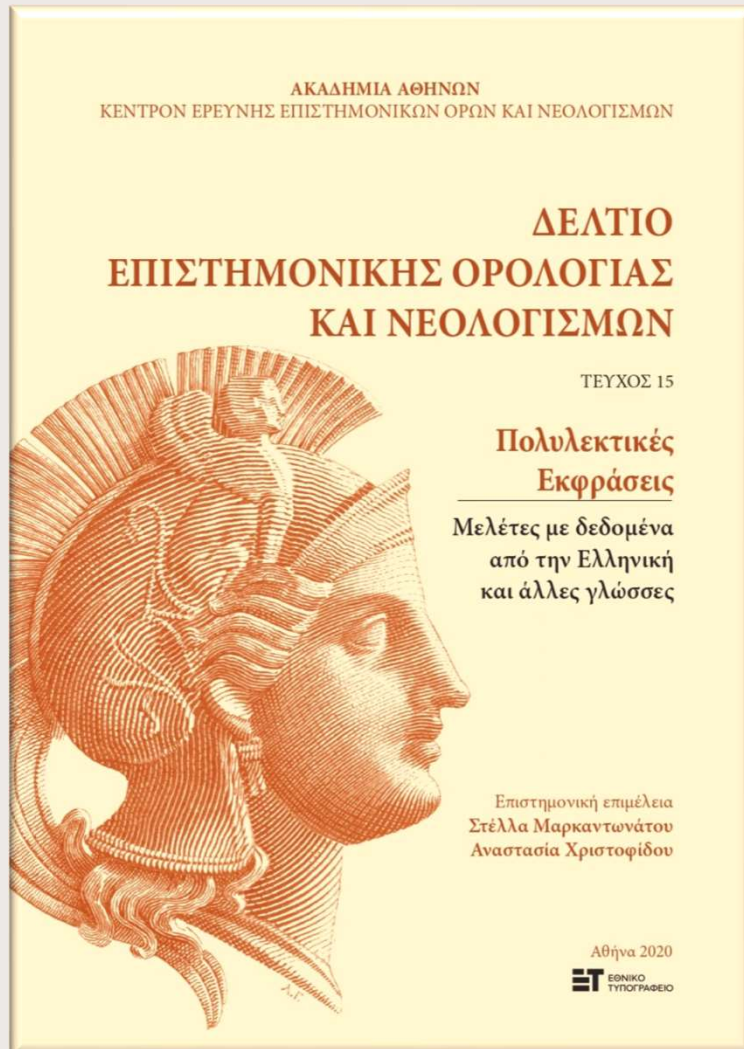
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- Christofidou, Anastasia, Neology. Λήμμα (2000 λέξεις) για τη διεθνή *Encyclopedia of Greek Language and Linguistics*, New York: Brill (δεκτό 2023, δημοσίευση Μάρτιος 2024)
- Luc Mottin et al. (2023) Multilingual RECIST classification of radiology reports using supervised learning, *Frontiers in Digital Health* 5:1195017, DOI:[10.3389/fdgth.2023.119](https://doi.org/10.3389/fdgth.2023.119) <Foufi Vas.>

Υπό δημοσίευση:

- *Δελτίον Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών*, τομ. 16-17. Στον τόμο περιλαμβάνεται ήδη ολοκληρωμένη τεκμηρίωση περίπου 1500 νεολογισμών (νέες καταγραφές 2014-2022)

Βλ. τελευταίο τόμο του ΚΕΕΟΝ, αμέσως πιο κάτω:

Πολυλεκτικές Εκφράσεις:
Μελέτες με δεδομένα από την Ελληνική
και άλλες γλώσσες

Multiword expressions: drawing on
data from Modern Greek and other languages

Δημοσιεύσεις της Δρ Α. Γιαννακού

Giannakou, A. (2023). Anaphora resolution and age effects in Greek-Spanish bilingualism: Evidence from first-generation immigrants, heritage speakers, and L2 speakers. *Lingua*, 292, 1–30.

Giannakou, A. & Karalia, K. (2023). Teaching the Greek language in multicultural classrooms using English as a lingua franca: Teachers' perceptions, attitudes, and practices. *Societies* (Special Issue: *Migration and Multilingual Education: An Intercultural Perspective*), 13, 8(180).

Bizas, C. & **Giannakou, A.** (2023). Bilingual students in specialized 'booster' education programmes: Views and attitudes of secondary education teachers in Greece. Στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου *Intercultural Education on the Move: Facing Old and New Challenges*, International Association for Intercultural Education & Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 1-2 Οκτωβρίου 2022

Vakirli, K. & **Giannakou, A.** (2023). Translanguaging and critical literacy in a bidialectal setting: The case of the Cypriot Greek dialect. Στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου *X International Conference on Critical education for social emancipation*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 4-8 Ιουλίου 2022

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Η Διευθύνουσα είναι:

- Κριτής (reviewer) των διεθνών workshops της [SIGLEX-MWE](#)

Organized by: Special Interest Group on the Lexicon (SIGLEX) of the Association for Computational Linguistics (ACL), ELEXIS - European Lexicographic Infrastructure.

- Κριτής (reviewer) των διεθνών workshops της [Globalex Workshop on Lexicology and Neology](#)
- Κριτής σε συλλογικούς τόμους του [οίκου de Gruyter](#), του διεθνούς Περιοδικού [Journal of Child Linguistics \(IF 2701\)](#) κ.α.

- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του διεθνούς ετήσιου Workshop [SIGLEX-MWE](#)
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του [Ελληνικού Δικτύου Ορολογίας \(ΕΔΟ\)](#)
- Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής των διεθνών workshops της [Globalex Workshop on Lexicology and Neology](#)
- Μέλος της [ΕΛΕΤΟ](#) (Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας)
- Μέλος της διεθνούς Εταιρείας [Euralex](#)

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ 2023- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Διεθνή Συνέδρια: Συμμετοχή

- 16th International Conference on Greek Linguistics: 14-17 Δεκεμβρίου 2023, **Salonica**
- 7th International Symposium on Figurative Thought and Language (FTL7), Department of Modern Languages, University of Genoa, **Ιταλία**, 20–22 Σεπτεμβρίου 2023
- International Conference Translanguaging in the Age of (Im)mobility, Dalarna University, **Σουηδία**, 12-14 Ιουνίου 2023
- 5ο διεθνές συνέδριο Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία: Δημιουργικότητα, Ισότητα, Κοινωνική Δράση, Πανεπιστήμιο Κύπρου, **Λευκωσία**, 4–6 Δεκεμβρίου 2023

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Διδασκαλία (Χριστοφίδου Α.)

- Διδασκαλία Γλωσσολογικών Μεταπτυχιακών/προπτυχιακών μαθημάτων στο ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ από το 2003.
- Ειδικά για το 2023-24 (μεταπτυχιακό χειμερινό εξάμηνο):
Κειμενογλωσσολογία

Μεταπτυχιακές Εργασίες

Διατριβές για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
Ως κύρια Επιβλέπουσα Καθηγήτρια (ΕΚΠΑ), 2023:

- Σταυρίδης Α. (ολοκλήρωση 2023)
- Τσάνη Κ. (ολοκλήρωση 2023)

Διδακτορικές Διατριβές

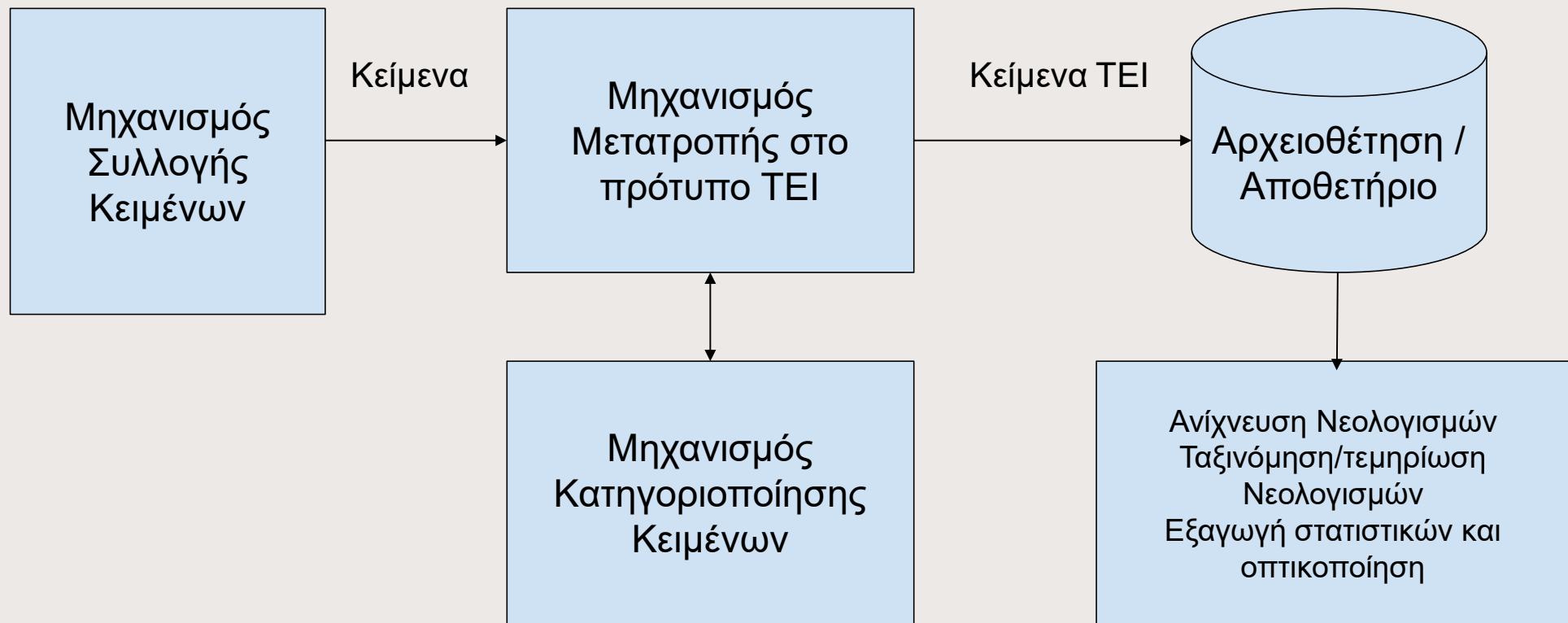
Ως Κύρια Επιβλέπουσα Καθηγήτρια (ΕΚΠΑ):

- Μεγαγιάννης Βασίλειος: *Όψεις της εξουσίας στη γλώσσα των ελληνικών δημοσίων εγγράφων* (υπό ολοκλήρωση)

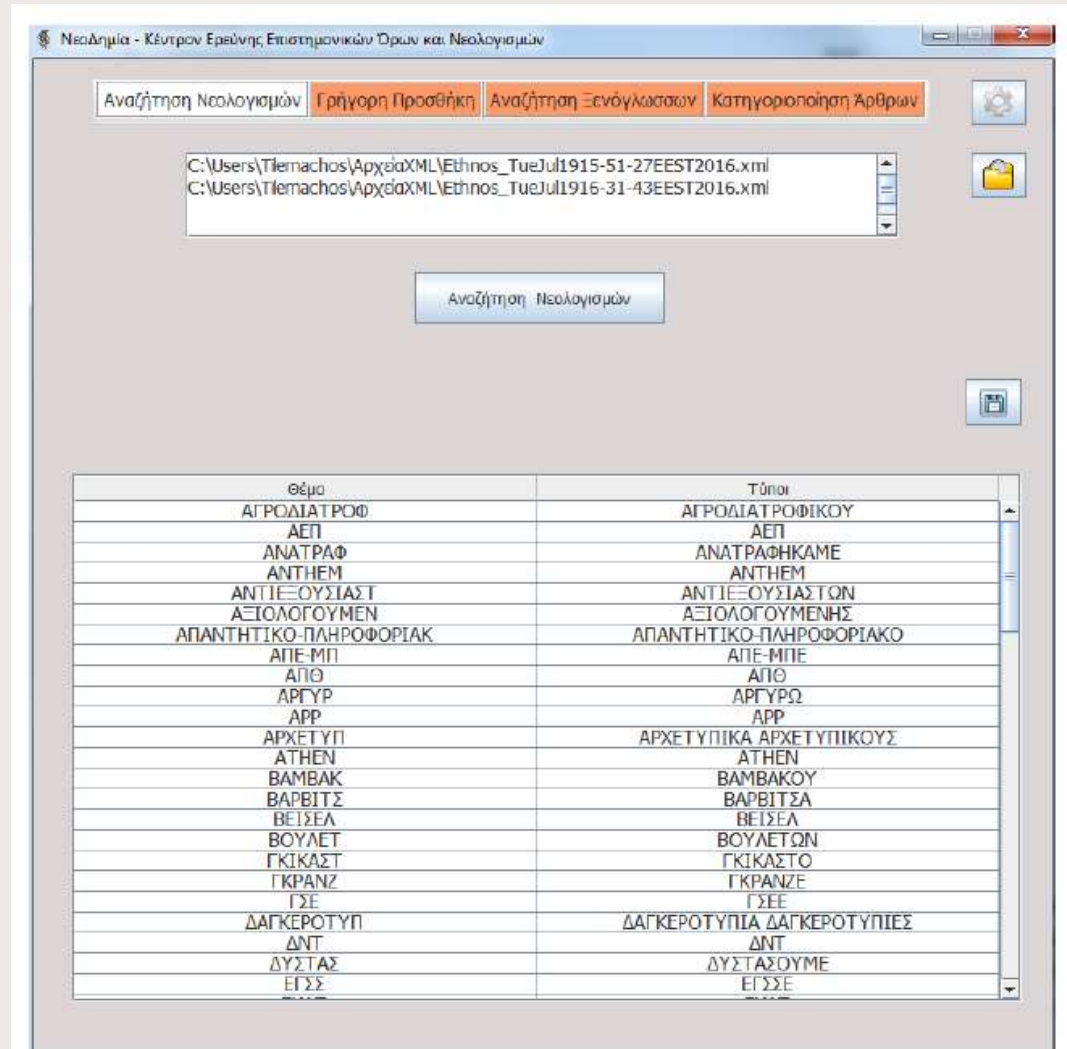
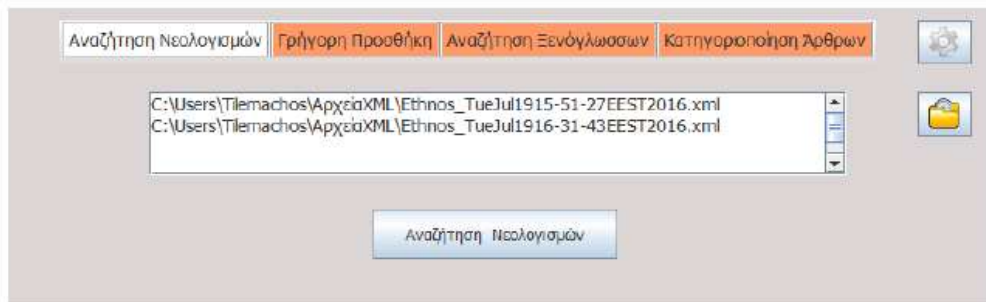
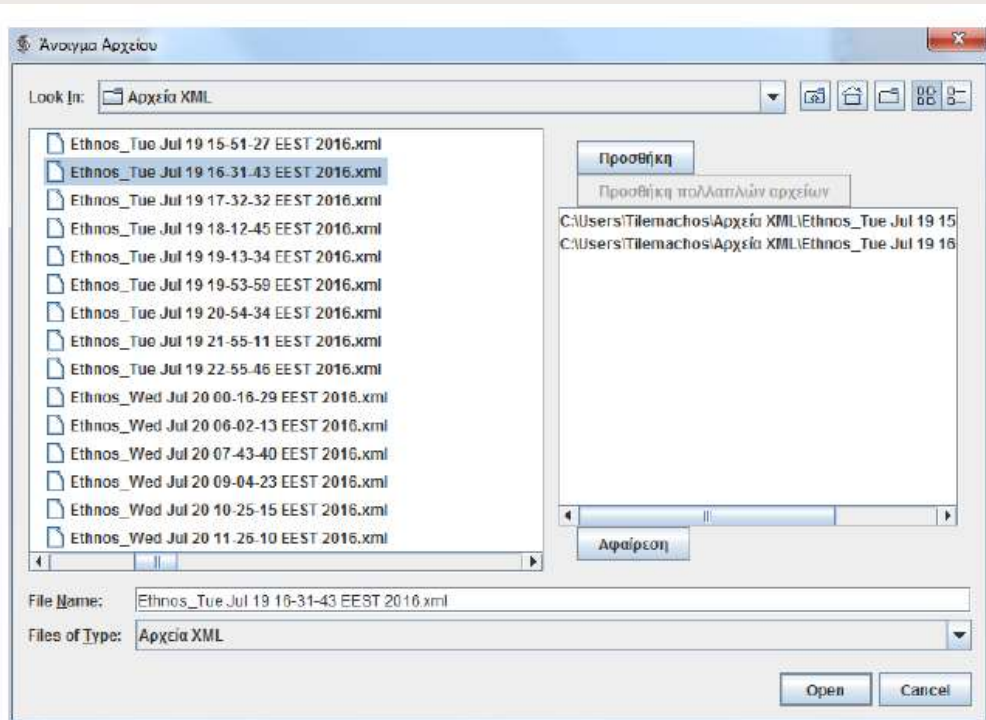
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ: ΠΡΩΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ *ΝΕΟΔΗΜΙΑ Β΄*, 2023

Συνοπτική αρχιτεκτονική της Νεοδημίας: Ψηφιακό περιβάλλον ΚΕΕΟΝ

Πρόγραμμα εντοπισμού υποψήφιων νεολογισμών: Κατάλογοι

- Στην προκειμένη, τυχαία επιλεγμένη, περίπτωση καταλόγου (βλ. προηγούμενη διαφάνεια) η λέξη που ίσως θα μας ενδιέφερε για περαιτέρω διερεύνηση και ίσως καταγραφή στη βάση θα ήταν μόνο η λέξη **αγροδιατροφικός**, η οποία πράγματι δεν είναι θησαυρισμένη στα νεώτερα λεξικά, παρότι έχει υψηλό αριθμό εμφανίσεων στις μηχανές αναζήτησης:
- αγροδιατροφικό → 132.000 εμφανίσεις, 4/12/23

Καρτέλα τεκμηρίωσης νεολογισμών

φτωχοποίηση
Τόμος 11 ◊
◀ ΠΙΣΩ

Καταγωγή: Ελληνικός νεολογισμός ◊ Αθησαϊριστος ◊ **Θεματική κατηγορία:** Γενικού Λεξιλογίου ◊

Απόδοση:

Σχόλια:

Λεδομένα - Πηγές:

Εφημερίδα: Η Καθημερινή 14/11/2015 **Τίτλος:** Όχι **Προέλευση (url,αρχείο):** <http://www.kathimerini.gr/838612/article/epikairothta/ellada/en-dynamei-oi-kojeneies-sthn-anamoni-kivris-kinhtra>

Κελεμνικό είδος: Ενημερωτικό άρθρο **Θεματική ενότητα:** Κοινωνία

Κείμενο: Οι συνέπειες της ανεπάρκειας αυτής είναι πολυπλοκές: από τη φτωχοποίηση μη πολιτικών νοικοκυριών και τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσει μια γυναίκα -ιδιαιτέρα στον ιδιωτικό τομέα- για να συνδέσει τη μητρότητα με την εργασία έως την αναβολή (συντά επ' αορίστου) της τεκνοποίησης από ζευγάρια που δεν βλέπουν πώς θα μπορέσουν να παράσχουν τα απαραίτητα για τα παιδιά τους όταν δυσκολεύονται να τα εξασφαλίσουν για τους ίδιους.

Εφημερίδα: Η Αυγή 27/02/2013 **Τίτλος:** Όχι **Προέλευση (url,αρχείο):** <http://www.avgi.gr/article/10840/72277/m-charakououlos-diastrophike-apate-mechri-stigmes-dea-titihetai-thema-demosia-yg>

Κελεμνικό είδος: Ενημερωτικό άρθρο **Θεματική ενότητα:** Κοινωνία

Κείμενο: Η κυβέρνηση επιδεικνύει τώρα «επαισιφροσύνη», έχοντας αποδεχτεί την «ελεεινότητα» στη σήμανση των τροφίμων ως προς την πρόληψη των πρώτων υλών σε είδη διατροφής, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, που εξιτηρεί τα συμφέροντα πολιτευτικών και βιομηχανικών τροφίμων, σε βάρος των καταναλωτών, που η «φτωχοποίηση» των τελευταίων ετών τους καθιστά εύκολα λεία στις «προσφορές» τους και σιωπώντας επί μακρόν, θεωρώντας ότι το θέμα δεν αφορά την εγχώρια αγορά.

Εφημερίδα: Ελευθεροτυπία 02/05/2009 **Τίτλος:** Όχι **Προέλευση (url,αρχείο):** <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=40164>

Κελεμνικό είδος: Άρθρο γνώμης **Θεματική ενότητα:** Κοινωνία

Κείμενο: Κοινωνολογία, οι αγώνες συντήρησης των δικαιωμάτων θα συνεχιστούν, αλλά με νέα εμπόδια: τη φτωχοποίηση των αστικών στρωμάτων και τις νέες εισροές εργατικού δυναμικού από την ύπαιθρο, λόγω υποχώρησης του αγροτικού εισοδήματος.

Εφημερίδα: Έθνος 14/12/2007 **Τίτλος:** Όχι **Προέλευση (url,αρχείο):** <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22788&subid=2&pubid=198571>

Κελεμνικό είδος: Άρθρο γνώμης **Θεματική ενότητα:** Πολιτική

Κείμενο: Όχι μόνο δεν πήρε το μήνυμα, θα πάρει το μάθημα, όταν καταβεί το νομοσχέδιο όχι μόνο για τις εννοήσεις φτωχοποίησης των Ταμείων, αλλά και για τα περίφημα "δεν" του πρωθυπουργού που έγινε προσπάθεια να εμφανιστούν ως προπέτασμα καπνού. Η φωτιά, όμως, αυτή τη φορά δεν καίει το σώμα της πατρίδας, αλλά ψήνει τον καθέναν ξεχωριστά.

Εμφανίσεις τύπων:

Τύπος:	Αριθμός:	Εμφανίσεις:	Ημ/νία:
φτωχοποίηση	Ένκοξ	900	02/11/2011
φτωχοποιήσεις	Πληθυντικός	103	02/11/2011

Γραμματική ανάλυση:

Μέρος του λόγου: Ουσιαστικό ◊ **Είδος δανείου:** Έμμεσο δάνεο ◊ **Γλώσσα προέλευσης:** Γαλλικά ◊

Μορφολογική ανάλυση: Παραθηματιοειδή στοιχεία ◊

Σχόλια: Γλώσσα προέλευσης: σύμφωνα με το Χρηστικό Λεξικό της Ακαδημίας Αθηνών

Συντακτική ανάλυση: Ουσιαστικό ◊ **Συντακτική λειτουργία:**

Ταξινόμηση με Μηχανική Μάθηση

- Λόγω του όγκου κειμενικών δεδομένων (αυτόματη συλλογή-crawling ψηφιακών εφημερίδων συστηματικά από το 2014), αποφασίσαμε να εκμεταλλευθούμε την Τεχνητή νοημοσύνη (AI) σε συνεργασία με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (καθηγητής Ηρ. Βαρλάμης) ξεκινώντας με την προσπάθεια αυτόματης θεματικής ταξινόμησης των κειμένων, στα οποία εντοπίζονται νεολογισμοί, από τη συλλογή του **Σώματος Εποπτείας Νεολογισμών** (ΣΕΝ) του Κέντρου μας: πάνω από 500 εκατομμύρια λέξεις

ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ (δημοσιογραφικός λόγος)

ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ (για τον δημοσιογραφικό λόγο)	
ΤΥΠΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ
Άρθρο	άρθρο γνώμης/ επιφυλλίδα / editorial/ ρεπορτάζ / ενημερωτικό άρθρο κ.λπ.
Κριτική	κριτική βιβλίου, κριτική μουσείου/έκθεσης, κριτική θεάτρου κ.λπ.
Επιστολή	ανοιχτή επιστολή συντελεστή /επιστολή αναγνώστη
Συνέντευξη	συνέντευξη ιδιωτική/ συνέντευξη πολιτική
Συνταγή	συνταγή μαγειρικής / συνταγή καλλυντικών κ.ά.
Άλλο	Άλλο

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Ειδικότερα, για τη θεματική ταξινόμηση, μετά από ενδελεχή μελέτη παρόμοιων διεθνών προγραμμάτων και πολλαπλές δοκιμές, καταλήξαμε στην εξής ταξινόμηση (βλ. Αφεντουλίδου & Χριστοφίδου, 2018):

15+1 Θεματικές κατηγορίες δημοσιογραφικού λόγου – Σχήμα κειμενικών ειδών (Χριστοφίδου 2018, Αφεντουλίδου & Χριστοφίδου 2018 , σσ.155-6)

Ελλάδα: Πολιτική
Ελλάδα: Κοινωνία
Ελλάδα: Οικονομία

Διεθνή: Πολιτική
Διεθνή: Κοινωνία
Διεθνή: Οικονομία

Επιστήμες
Πολιτισμός
Αθλητισμός

Βιοτροπία: Δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου
Βιοτροπία: Διατροφή Και Σώμα
Βιοτροπία: Κοινωνικά-Κοσμικά-Τηλεοπτικά
Νέα-Διαπροσωπικές Σχέσεις

Κατανάλωση: Σπίτι-Οικογένεια-Εμφάνιση
Κατανάλωση: Εμπορική Τεχνολογία
Κατανάλωση: Αυτοκίνηση

και

Ξενόγλωσσα

Ανάπτυξη
κατηγοριοποιητή
θεματικής Ελληνικών
άρθρων με τη χρήση του
BERT μοντέλου

Γ. Γκολφόπουλος

Στιγμιότυπο από το πρόγραμμα κατηγοριοποίησης ως τμήμα της ΝΕΟΔΗΜΙΑΣ

Academy of Athens Classification

Καλώς ήρθες!

Επεξεργασία Αρχείου zip!
Browse... No file selected.
Επεξεργασία

Σύγκριση 2 Αρχείων!
Browse... No file selected.
Σύγκριση

Κατηγοριοποίηση Κειμένου TXT!
Browse... No file selected.
Κατηγοριοποίηση

Επεξεργασία Αρχείου xml!
Browse... No file selected.
Επεξεργασία

Κατηγοριοποίηση Κειμένου!
Κατηγοριοποίηση

Αναζήτηση

Αέρας: Μέτριος ΕΛ 3:18 μμ EL 11/12/2023

Τρόπος εκπαίδευσης και αξιολόγησης κατηγοριοποιητή

Το σύνολο των επισημειωμένων δεδομένων (3.992 άρθρα) χωρίστηκε σε 3 υποσύνολα (βλ. Golfopoulos & Varlamis 2022):

80% εκπαίδευση

10% επαλήθευση

10% εκτίμηση

με τυχαίο τρόπο και το πείραμα επαναλήφθηκε 10 φορές

Αποτελέσματα πρώτης εκπαίδευσης

	precision	recall	f-measure	accuracy
BERT	0.907	0.903	0.904	0.903

‘Τρέχοντας’ ανάλυση σε μία test-ομάδα δεδομένων (10% , δηλ. 400, από το σύνολο των 3992 άρθρων) προκύπτουν τα παραπάνω ικανοποιητικά αποτελέσματα

Αποτελέσματα πρώτης εκπαίδευσης

Αναλυτικότερα:

Precision - Ακρίβεια: 0,907 (90%) (Θετικές προβλέψεις του classification model στο **test dataset**) – (Σωστές / (Σωστές + ΚατηγοριοποίησεΜεΆλλεςΚατηγορίες))

Recall - Ανάκληση: 0.903 (90%) (ο λόγος των σωστών θετικών προβλέψεων προς τον συνολικό αριθμό των πραγματικών θετικών παραδειγμάτων) – (Σωστές / (Σωστές + ΣωστέςΠουΔενΒρηκε))

F-measure: 0,904 (90%) (συνδυασμός Recall και Precision) $2 * (Precision * Recall) / (Precision + Recall)$

Accuracy - Ορθότητα : 0,903 (90%) (η συνολική ορθότητα του μοντέλου, δηλαδή η αναλογία των σωστά προβλεπόμενων περιπτώσεων προς το σύνολο των περιπτώσεων) (σύνολο Σωστών)

Πράγματι:

- Διαθέτουμε πλέον εργαλείο **Μηχανικής Μάθησης** που προβλέπει σε πολύ μεγάλα ποσοστά τη θεματική κατηγοριοποίηση των κειμένων που συλλέγουμε καθημερινά από τις εφημερίδες αυτόματα

Τώρα επεξεργαζόμαστε την αυτόματη δομική κατηγοριοποίηση ανά κειμενικό τύπο/είδος

Στόχος:

- Συσχέτιση τυπολογίας νεολογισμών με περιβάλλοντα / κείμενα εμφάνισης

Συνεργασία:

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο:

- Γ. Γκολφόπουλος, MSc
- Ηρ. Βαρλάμης, καθηγητής

Άμεσοι Στόχοι: 2024-5

- Ολοκλήρωση του διπλού τόμου της επετηρίδας του Κέντρου, ΔΕΟΝ 16-17: παρουσίαση / τεκμηρίωση περίπου 1500 νεολογισμών
- Προώθηση του προγράμματος ορολογίας Παραστατικών Τεχνών- Δημιουργία ηλ. λεξικού
- Κειμενική κατηγοριοποίηση των συλλεγομένων δεδομένων δημοσιογραφικού λόγου με Τεχνητή νοημοσύνη

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- **Μακροπρόθεσμοι Στόχοι:**

**Ψηφιακό περιβάλλον παρακολούθησης Νεολογισμών και Σώμα Κειμένων Εποπτείας
Νεολογισμών: πλήρης ανάπτυξη/συσχέτιση νεολογισμών με κείμενα εμφάνισης**

Ηλεκτρονικό δυναμικό Λεξικό Νεολογισμών

Ανάλυση μορφοσημσιολογικής δυναμικής της Ελληνικής

Ψηφιακοί ορολογικοί θησαυροί

Κέντρον Ερεύνης Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών

Διεύθυνση: Αναγνωστοπούλου 14

Τηλέφωνο: 210 3664-615, -656, -669

E-mail: christo@academyofathens.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.academyofathens.gr/el/research/centers/scitermneo>
